

ליסיקה

לישועתך ספ קיוויתי

פרשה: משפטים

אריק: כג שבט תשע"ד

עזון שזוסי < זאיזוי נשאג הרז מנחא פרומן חי-יזופ זב"ז > גיליון 7

עיצוב: תרצה צוברי 029962020

עתידיים שהעם עוד לא דרך בהם. חלק מהמקרים הבעייתיים המובאים הם מקרים שלא הועלו על דעת העם במצבו הטרי, ואף לא במחשבותיו.

הברית היא אמיצה. היא חושפת מודעות ואפשרויות שבבחינה מסוימת מפרקות את התודעה התמימה, ואת המחשבה הראשונית המניחה באותם רגעים של חיים חדשים, שהנה, לא יהיו נפילות, טעויות, שחיתויות... הפירוק שבכך מכאיב מכיוון ש'הברית ההסכמית' איננה מאפשרת לראשוניות להישאר נקייה וצלולה, היא מלכלכת אותה... ("מחכימת פתי"). הכתובה בחופה היא דוגמא עדינה לצד ההסכמי הפרטני בתוך היוולדות החדשה.. (צפוי שהחתן ישבור לאחר מכן איזה כוס הממחישה את העיסוק ב"שקיפות השבורה"). וגם כאן משה זורק דם על העם. ברית היא דבר מלכלך בעצם מוטיב ההסכמיות שבה. היא חוצה בנתיבים סואני-תמרורים את הרומנטיות ההוליוודית הוורודה מידי. וכאשר הקב"ה אומר לאברהם לך-לך, דורשים בחסידות ש'לך-לך' אותיות לכלך, הקב"ה אומר לאברהם לכלך את עצמך, כלומר: תכנס לברית איתי...!

כנראה שיש באופן זה של הברית דרך לבנות שיתוף חדש. כאשר התודעה המניחה שלימות מבטיחה לעצמה שהמצב הטרי של קשר חדש ימנע נפילות, כיווצים, או צורך בהתמודדות, יש כאן בהפוך-על-הפוך הישארות בעצמי. כל אחד מניח בשני את גאולתו. הקב"ה בוחר כאן בדרך אחרת, הוא מדבר על נתיבים וגשרים רבים החוצים באלגנטיות את השלמות כבר בצומת הברית. לאחריה, אין לבעלי-הברית אלא להיכנס פתוחים וקשובים לקשר ולא שלמים מידי, ובכך 'להיאלץ' להרכיב מחדש את חלקיהם לפאזל שלישי הבנוי משניהם.

בני ישראל יוצאים לחיים חדשים, ולאחר פרשת משפטים, נתיבי חייהם והחלטותיהם צרובות באלוהות. הם כבר מונחים על שבילי התודעה שהקב"ה פרש לפנייהם, ושנטבעו בהם בספר ובדם, ועליהם הושתתה

נכתב ע"י חגי הברטל | hagaihal@gmail.com

הפרשות הקרובות מתאפיינות ב"סגנון חדש" מלאות בפרטי פרטים.

בריבוי הפרטים יש בבחינת בניית מבנה מורכב, סוג של פניה המכוונת למקום בשל יותר.

פרשה זו וגם הבאות אחריה, עוסקות בעצם בבניית קונסטרוקציה, אלא שההבדל ביניהן הוא, שבפרשה שלנו מדובר במבנה של התנהלות חיים אנושית, ובפרשות תרומה-תצוה מדובר בבנייה של מבנה ממשי (המשכן).

אם כן, בניית התודעה ההתנהגותית קודמת לבניית מבנה עבור שכינת ה'. בין הפרשות קיימת הפרדה, כלומר, משה רבנו לא קיבלם על ההר ברצף: לאחר קבלת מבנה החוקים החברתיים, משה ירד מן ההר והעבירם לעם. רק לאחר מכן עלה שוב וקיבל פרטי בניית משכן.

גם סוף כל תהליך הוליד תוצאות שונות: סוף נתינת המשפטים לעם וקבלתו אותם הולידה ברית בין העם לקב"ה, וסוף בניית המשכן הולידה ירידת שכינה לעם.

נתמקד בפרשת משפטים: משה רבנו עלה כאן להר פעם ראשונה לאחר הדיבור הישיר של ה' לעם בעשרת הדברות. העם ביקש שמשה יעביר להם את דברי ה'. הדבר הראשון אותו בוחר ה' להעביר לעם, הוא חוקים המייצרים תפיסה כיצד לנהוג, להחליט ולטפל במאורעות החיים. בסופם משה יורד לעם ומספר את כל אשר אמר ה'. ... העם מגיב: "כל הדברים אשר דיבר ה', נעשה". משה כותב את דברי ה' בספר, בונה מזבח ומצבות, וקורא את הדברים מספר זה המקבל שם: "ספר הברית". לאחר שהעם שומע את הדברים מפי הכתוב, הוא מוסיף על גבי ה'נעשה' שאמר לפני כן, "נעשה ונשמע".

'חומר' נוסף של ברית הוא דם. משה זורק על העם דם (מהזבחים) המכונה גם הוא "דם הברית": "ויזרוק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם על כל הדברים האלה".

האווירה כאן, בכריתת ברית זו, היא שהמשפטים שניתנו לעם נועדו ליצירת שפה משותפת, שפת-חיים בסיסית, ולכן נצרכת נכונות של העם לקבלה. העם גם נדרש להיפגש בפרטים, ב"אותיות הקטנות" של החיים. הקב"ה פורט מקרים ותתי-מקרים, ופסיקה מה לעשות בהם. וזאת אפילו בדברים שהעם לא נפגש בהם, או שנראה במבט ראשון שלעולם לא יחטא בהם או יתקל בהם. חלק מהנושאים של פרשת משפטים: עבד, בורות, כיצד להתנהל עם העמים שבארץ וכד', הם שבילים

שיר של הרב מנחם פרומן על פרשת משפטים:

אל בוז תבוזו לו –

כי נתן האיש

את כל נפשו באהבה.

אולי גם הוא אי –שם קטף כוכב בחושך

אולי מפה-לשם פרח בין פרחי-בוקר

כמו עגל טל עלי עלה-כותרת

רעד גם הוא בזרוח שמש

טולטל בזרוע חטופה קוטפת

ומזועזע

הוא את נפשו הציל באהבה.

השלים באהבה. עֵבֵד.

אהב אשתו וילדיו

שמע בקול

הגיש אזנו

אי-שם בפתח בית אל מזוזה.

הברית. שבילי חייהם מעתה, הם שבילים שהקב"ה
מזוג בהם.

גם לאחר הברית עדיין קיים הר מפריד בין העם
לבין שכינתו של ה'. הקב"ה ממשיך ושוכן על ההר
מבלי לרדת אל העם. רק לאחר בניית המשכן תרד
השכינה ותהיה בלב העם.

אנו צועדים בשבילי הברית גם היום, זהו כוחה,
המציאות סלולה באלוהות.

יהי רצון שתחזור השכינה גם לשכון בלב חיינו.
עם בית וחפצים... ותהיה בית לנו, וממילא לכל
העמים.

לישועתך קיוויתי ה'.

לע"נ ראובן דוד בן טוביה סאטניק
לע"נ ציון בן אהרון צוברי
לע"נ חוה בת יהושע יוסף
לע"נ ממי בת אפרים

